

AHMETOVIĆ BERISA, bachelor prava - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	PRAVNI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	AHMETOVIĆ BERISA, bachelor prava
Naziv Teme	Pravna priroda i procesuiranje genocida u međunarodnom i domaćem krivičnom pravu i praksi
Rezime/Abstract	<p>Predmet istraživanja ovog završnog magistarskog rada predstavlja zločin genocida kao najstrašniji međunarodni zločin ili kako se nerijetko označava kao „zločin nad zločinima“. U radu su analizirana pravna obilježja istog onako kako su ona definirana UN-ovom Konvencijom o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida, te nacionalnim krivičnim zakonodavstvom u Bosni i Hercegovini, te kako su ista interpretirana u sudskoj praksi međunarodnih ad hoc tribunala za bivšu Jugoslaviju i Ruandu, Suda Bosne i Hercegovine, te njemačkih sudova koji su primjenom univerzalne jurisdikcije procesuirali pojedine slučave genocida koji su se dogodili na prostoru naše zemlje u periodu između 1992 - 1995. godine. S tim u vezi, detektovani su značajni standardi koje je judikatura predmetnih pravosudnih tijela, posebno međunarodnih ad hoc tribunala, iznjedrila vezano za pojedina obilježja zločina genocida, poput: načina i kriterija identificiranja viktimiziranih grupa kojima je Konvencijom pružena pravna zaštita, značenja potpunog ili djelimičnog uništenja grupe, mogućnosti vršenja genocida na ograničenom geografskom prostoru itd. Međutim, uočeni su i određeni nedostaci vezani kako za samu konvencijsku definiciju genocida, tako i za određene standarde koje je u pogledu pojedinih obilježja genocida izgradila sudska praksa. S tim u vezi, ukazano je na činjenicu kako je spektar grupa čije se namjeravalo potpuno ili djelimično uništenje smatra genocidom suviše uzak, te da postoje ozbiljni razlozi zbog kojih bi pored napada na pripadnike tih grupa (a riječ je o nacionalnoj, etničkoj, rasnoj i vjerskoj grupi) de lege ferenda pravnim pojmom genocida trebalo obuhvatiti i napade na još neke grupe, poput: političkih, ekonomskih kulturnih itd. Nadalje, jedan od krunskih elemenata (obilježja) genocida predstavlja namjera da se u potpunosti ili djelimično uništi neka od četiri zaštićene grupe. Tekstom konvencije nije pobliže definirana pravna priroda spomenute namjere, no u sudskoj praksi ad hoc tribunala je razvijen pristup kako je riječ o tzv. specijalnoj namjeri kao ciljno usmjerenom namjeri, što je uzrokovalo izuzetno teško dokazivanje ovog elementa genocida, a u konačnici i relativno mali broj pravomoćnih osuda za ovaj zločin pred spomenutim sudovima. Zbog toga se u radu upućuju ozbiljne kritike takvom definiranju predmetne namjere, te zagovara prihvatanje tzv. alternativnih pristupa u razumjevanju i dokazivanju iste. Dodatno, analizirana je i pojava negiranja genocida, te mogućnost i opravdanost inkriminiranja i kažnjavanja takvog ponašanja, imajući u vidu da se negiranje vrši verbalno, te da je sloboda govora i izražavanja jedna od temeljnih ljudskih sloboda. Analizom relevantnih međunarodnih dokumenata utvrđeno je kako spomenuta sloboda nije apsolutne naravi, te da zbog legitimnih ciljeva ona može biti ograničena, pogotovo ukoliko se pretvara u svojevrsni govor mržnje, kao u konkretnom slučaju. Štaviše, utvrđeno je kako takav pristup predstavlja dio pravne stečevine Evropske Unije, koja je svojom Okvirnom odlukom o borbi protiv rasizma i ksenofobije (2008.) predvidjela kako bi svaka država takva (ksenofobna) krivična djela trebala učiniti kažnjivim, uključujući i javno osporavanje, poricanje ili značajno umanjavanje genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina. Imajući u vidu da je javno negiranje i osporavanje zločina genocida i drugih ratnih zločina inkriminirano samo u krivičnom zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine, nameće se obaveza da se takva postupanja inkriminiraju i u krivičnim zakonodavstvima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, te Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Posljednji dio rada posvećen je analizi procesuiranja zločina koji su se događali tokom rata u Bosni i Hercegovini u periodu 1992 - 1995., a koji bi se mogli pravno kvalifikovati kao zločin genocida. Utvrđeno je kako je pred različitim pravosudnim forumima (MKTJ, njemačkim sudovima primjenom univerzalne jurisdikcije, te domaćim sudovima) do kraja 2015. godine optuženo 55 osoba, te da se sve optužnice odnose na postupanja pojedinaca koji su bili pripadnici "srpskih vojnih i paravojnih snaga" u Bosni i Hercegovini. Od tog broja do danas je 19 osoba pravomoćno osuđeno za predmetni zločin. Ključne riječi: genocid u Bosni i Hercegovini, Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, Konvencija, predasude za genocid.</p>
Datum	15.02.2016
Predsjednik	Dr sc. Dževad Mahmutović, docent- uža naučna oblast Krivično - pravna Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr sc. Vedad Gurda, docent- uža naučna oblast Krivično - pravna Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr sc. Edin Mutapčić, vanredni profesor- uža naučna oblast Komparativno pravo i komparativna pravna historija Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	Dana 15. 02. 2016. godine u 15,30 sati na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.